

Ještě než se začnete do této recenze, musím vás varovat. Přestože jsem se od začátku chtěl vyhnout přehnané záplavě technických detailů a složitým formulacím, nepovedlo se mi to. Neboť **o Allen&Heath XONE:92 se zodpovědně nedá napsat recenze jednoduše pochopitelná** i pro naprostého laika. Takový totiž není ani samotný mixpult. Chvíli vám potrvá, než se s ním seznámíte, ale poté nebudete takto stráveného času rozhodně litovat.

Profesionální klubový/DJ mix

ALLEN&HEATH XONE:92

Martin Holas

martin.h@music-store.cz

Cena: 49 875,- Kč
Distributor: PRODANCE
Osadní 799/26, 170 00 Praha 7
tel.: 220 806 054
info@prodance.cz, www.prodance.cz

Když XONE:92 vybalíte z promyšlené černé krabice s transportním madlem, asi vás překvapí jednak elegantní, fotografiemi nezachytitelná, perleťově stříbrná barva, a také záplava ovládacích prvků. Na tomto místě musím výrobce pochválit za přibalení jedné kompletní sady náhradních hmatníků ke všem ovládacím prvkům a opravdu přehledný a přitom stručný manuál. Po zapojení přichází ještě jedno překvapení v podobě barevné show, kterou dokážou vykouzlit LED kontrolky.

Pojďme si tedy představit výbavu XONE:92. Jedná se o DJ pult „vzbrojený“ dvěma mikrofonními a čtyřmi linkovými vstupy; ke každému z linkových kanálů můžete připojit gramofon i CD přehrávač – vstupy jsou tedy opatřeny dvěma páry konektorů (cinch RCA). Kanálovými fadery i crossfaderem neprochází zvukový, ale ovládací signál VCA obvodu (Voltage Controlled Amplifier). Díky tomu, bez ohledu na jejich stav, nebudou nikdy prskat nebo chrčít. Nad každým faderem (všechny mají neuvěřitelně lehký chod) je velké podsvícené tlačítko CUE pro sluchátkový odposlech a dále přepínač X/OFF/Y (funkce XFADE), kterým příslušný vstup můžete přiřadit na libovolnou stranu crossfaderu. Když už jsme se dostali ke crossfaderu, napravo od něj je malý, ale podstatný nápis „Penny+Gilles“ což znamená, že tento crossfader vás určitě hned tak „neopustí“ (firma Penny+Gilles se během své více než padesátileté historie zařadila k světové elitě mezi výrobci elektronických součástek a jejich tahové potenciometry se staly pojmem). Nalevo je malý zapuštěný ovladač funkce XFADE CURVE, kterým si „scratch maniaci“ mohou nastavit přesně tu křivku crossfaderu, jakou zrovna potřebují. V popisu pokračujeme vzhůru: nad přepínáním funkce XFADE najdeme přepínač (1/OFF/2) funkce FILTER (efekt), kterým lze ke každému kanálu přiřadit první či druhý FILTER. Efektorem - čili funkcí FILTER - se budeme zabývat později.

Velmi komplexní je sekce MONITOR (jejíž ovládací prvky jsou umístěny ve sloupci na pravé straně pultu), která umožňuje nastavení signálu pro odposlech ve sluchátkách. Vpravo dole jsou dokon-

ce dva konektory, a to jack 3,5 mm a 6,3 mm (opravdu užitečné, také už se vám stalo, že jste nemohli najít redukci?). Nad nimi se nachází dva otočné potenciometry pro ovládání hlasitosti a podílů signálu CUE a hlavního mixu. Signál z AUX sběrnice si lze samostatně poslechnout stiskem tlačítek AUX1, AUX2. Nad nimi se nachází další tlačítko SPLIT CUE. Pokud je vypnuté, odposlouchaný kanál hraje z pravého i levého sluchátka, pokud je však zapnete bude příslušný kanál hrát pouze vlevo a vpravo uslyšíte hlavní mix. Každý DJ mi dá jistě za pravdu, že zvláště tam, kde mají mizerné odposlechy, bude tato funkce k nezaplacení. Posledním tlačítkem je POST EQ. Pokud je vypnuté bude signál ve slu-

ce třípásmové, nebo dokonce pouze dvoupásmové. To, co šlo předtím udělat jen jedním způsobem, lze nyní „vykroutit“ pokaždé jinak. Jeden příklad za všechny: beat lze u běžného pultu odstranit tak, že otočíme korekci LOW na minimum a pak ji vrátíme do požadované úrovně. Více toho těžko vymyslíte. U XONE:92 zabírá korekce LOW pouze v basech, zatímco korekce MID2, tedy středobasy, dává beatu ostrot, průraznost a tvar. Samozřejmě to znamená otáčení s více potenciometry, ale to je nutná daň za větší možnosti, které vám tato koncepce poskytuje. Korekce si zaslouží pochvalu za svůj rozsah, u středů MID1 a MID2 je to -30 dB až +6 dB na frekvencích 350 Hz a 2 kHz, u basů a výšek se jedná o high pass fil-

U běžných mixů, když přijde na řadu MC s mikrofonem, tak DJ „ztratí“ jeden vstup. Není tomu tak u XONE:92, který má dva MIC/RETURN kanály. Stejně jako u linkových, máte i u každého z těchto dvou vstupů k dispozici čtyři pásma korekcí, v tomto případě ovšem na frekvencích 100 Hz, 250 Hz, 2,5 kHz a 10 kHz (v rozsahu +/-15 dB); dále přepínač MIC/RETURN, dva potenciometry jimiž „pošlete“ signál do AUX1, AUX2 sendů a tlačítka PRE a CUE.

K úplnému výčtu schází už jen přepínač s popisem DUCK/OFF/ON který je umístěn nad každým MIC/RETURN kanálem. V poloze DUCK je hlasitost ovládána faderem, přičemž se ztlumí „hlavní mix“ o 15 dB, v poloze ON je hlasitost

chátkách neovlivněn kanálovými ekvalizéry. Pokud ho zapnete, uslyšíte signál ekvalizovaný.

Nyní přichází zřejmě nejdiskutabilnější část kterou jsou čtyřpásmové korekce. Již jsem na tuto koncepci slyšel mnoho chvály i stížností a tak jsem byl opravdu zvědavý. Z důvodu pokud možno co neobjektivnějšího názoru jsem nechal mix vyzkoušet pěti DJs a výsledek byl jednoznačný - čtyřpásmové korekce ano! Pouze jeden DJ konstatoval, že mu trochu déle trvalo, než si na toto pojetí zvykl. Čtyři pásma korekcí, tedy basy, středobasy, středovýšky a výšky, vám totiž poskytují daleko více možností při mixování, než korek-

ter (pro basy) a low pass filter (pro výšky) se strmostí 12 dB/oct na kmitočtech 250 Hz a 2,5 kHz. Vysoký headroom +22 dB(!) zajišťuje, že ani při vytočení všech korekcí na maximum se výsledný signál nepodaří přebudit.

Nad korekcemi se nachází ještě potenciometry LEVEL pro nastavení vstupní úrovně signálu (gain), přepínače PHONO/LINE a dva knoby výstupů AUX1, AUX2 pro každý kanál, což je u DJ pultu nadstandard. Navíc jsou zde malá tlačítka PRE, kterými signál do AUX výstupů „pošlete“ neovlivněný kanálovým faderem.

ovládána faderem, v pozici OFF je samozřejmě signál MIC/RETURN zcela vypnut.

XONE:92 je vybaven efekty, které se v tomto případě nazývají FILTER a jejichž možnosti jsou vskutku překvapivé. Množné číslo je zde rozhodně namístě, jelikož máte k dispozici hned dva, na sobě zcela nezávislé, ke kterým můžete volně přiřadit (i více než jeden) ze čtyř „DJ kanálů“. Výbava obou efektových jednotek je identická, proto budu nadále popisovat pouze jednu. Prvním ovladačem zdola v této sekci je modře podsvícené tlačítko s označením FILTER ON zapínající efektor, dalšími třemi, tentokrát se žlutým podsvícen-

ním, se provádí aktivace funkcí HPF (high-pass filter), BPF (band-pass filter) a LPF (low-pass filter); otočným potenciometrem FREQ zvolíme na jakém kmitočtu bude vybraný filtr pracovat. HPF propustí zvuk od výšek (tedy „seshora“) až po hodnotu nastavenou knobem FREQ, BPF propustí pouze část spektra okolo právě nastavené frekvence a LPF propustí vše od basů (čili „odspodu“) po knobem zvolený kmitočtet. Navíc lze jednotlivé typy filtrů kombinovat - i všechny tři současně. Dalším potenciometrem, který nenechá vaše prsty chvíli v klidu, je RESONANCE, funkce, která určuje výši nárustu deformace signálu v příslušném pásmu zvoleném knobem FREQ. Jeho hodnoty jsou nazvány opravdu příznačně: od MILD po WILD.

A teď se dostáváme k tomu nejzábavnějšímu, k sekci LFO, která se zapíná tlačítkem LFO ON. Pro ty z vás, kterým tato tři písmena nic neříkají, jen poznamenám, že LFO (Low Frequency Oscillator) je generátor sinusoidy o velmi nízké frekvenci, používané pro modulaci audio materiálu a vytvoření efektů jako je flanger, tremolo nebo vibrato. U našeho LFO určuje onu velmi nízkou frekvenci tlačítko TAP, na němž si jednoduše „naťukáte“ tempo hrané skladby (ale klidně třeba úplně jiné), které můžete i zdvojnásobit stiskem tlačítka X2. LFO modulace s tím co „prošlo“ LPF, BPF, nebo HPF filtrem opravdu „zacvičí“. Navíc parametry výsledného zvuku lze plynule upravovat dohromady funkcí LFO DEPTH, jež určuje nakolik LFO modulace ovlivňuje procházející audio signál. Malý souhrn tohoto odstavce: parametry každého z efektorů lze v reálném čase měnit. Variabilnost výsledného zvuku je díky tomu obrovská a nehrozí, že vás rychle omrzí tak, jak je tomu například u efektových jednotek mixpultů Pioneer, kde třeba „provažený“ flanger většina z nás pozná ihned, jak ho DJ použije. Bez obav označím integrovaný efektorový modul za nejlepší, s jakým jsem se doposud u DJ mixpultu setkal.

Pokud by vestavěný efektor zcela neuspokojil vaše kreativní potřeby, tak nezapomínejte, že máte k dispozici dvě sběrnice AUX, do kterých můžete zapojit libovolný procesor a poté výsledný zefektovaný zvuk přivést zpět do mixpultu jedním ze dvou RETURN kanálů. „Returny“ můžete využít i tak, že čtyřmi kabely jack - jack (6,3 mm) je propojíte s výstupy AUX, čímž docílíte toho, že si vybraný DJ kanál můžete poslat do jednoho z returnových. Říkáte si, k čemu je dobré mít ten samý track na dvou faderech? Je to prostě a přitom mimořádně zábavné. Na DJ faderu totiž zapnete efektor, který se ale na AUX signálu neprojeví, takže na RETURN „šavli“ máte ten samý, ale nezeffektovaný signál, který s tím zefektovaným můžete libovolně michtat. Podobným způsobem můžete také jeden audio signál nechat projít oběma efektorovými jednotkami za sebou. Výbec možnosti, které XONE:92 nabízí v oblasti vnitřního routování, tedy ve variantách volby, kterými obvodovými částmi má signál procházet, jsou obrovské. Sice vám nějakou dobu zabere, než si všechny možnosti nastavení osvojíte, ale ta tvůrčí svoboda, kdy můžete v podstatě cokoliv přiradit kamkoliv, za to opravdu stojí!

Nakonec popisu jsem si nechal opravdovou li-bůstku, kterou je MIDI. To má v tomto případě podobu konektoru MIDI OUT, knobu TEMPO ADJUST, tlačítka START/STOP a faktu, že hodnoty několika ovládacích prvků XONE 92 lze „poslat“ v MIDI formátu do libovolného připojeného zařízení vybaveného MIDI IN; například grooveboxu, drum synthu, osobního počítače apod. Přenos MIDI signálu po běžném MIDI DIN kabelu se spouští tlačítkem MIDI START/STOP, přičemž latenci generovaného MIDI signálu „doronáte“ knobem TEMPO ADJUST. Přes rozhraní se přenáší tempo (MIDI CLOCK), které je generováno tlačítkem TAP2, dále hodnoty obou knobů FREQ (sekce efektorů) a poloha crossfaderu.

MIDI jsme vyzkoušeli s USB-MIDI kontrolérem BCR2000 a vše funguje přesně tak, jak má.

Na zadním panelu jsou konektory RCA (cinch) pro připojení gramofonů a CD přehrávačů do čtyř „DJ kanálů“. DJs neholdující gramofonům jistě ocení, že uvnitř mixu lze jednoduchým přehozením jumperu vypnout RIAA předzesilovače a pak lze použít i PHONO vstupy pro běžné linkové signály. Stejně tak lze interní jumper vypnout GAIN, měnit parametry efektoru, či MIDI. Ale zpět k popisu zadního panelu, který dále obsahuje: čtyřikrát jack 6,3 mm pro „returny“, dva XLR mikrofonní vstupy a dvakrát AUX (pro každý 2 x jack 6,3 mm). Master výstupy jsou provedeny XLR konektory pro MIX1 a konektory jack 6,3 mm pro MIX2 a BOOTH odposlechy; pult umožňuje i pořízení záznamu prostřednictvím výstupu RECORD (dvakrát - L, R - cinch RCA). Úplnosti výčtu už jen schází: šroubovací svorka pro uzemnění, konektor MIDI OUT, zásuvka pro připojení napájecí třípólové vidlice, síťový vypínač a pouzdro s pojistkou. Zde se sluší připomenout, že zdroj je univerzální, takže je možné ho použít ve všech zemích s rozvodnou sítí 100 V - 240 V a především není citlivý na velké poklesy v rozvodné síti.

ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ

Konečně se dostávám k celkovému závěrečnému hodnocení. Říkat, že jsem se „xounu“ nerad zbavoval je klíšé, které ovšem dokonale vypovídá o stavu mé mysli. Allen&Heath vyrábí kvalitní mixpulty, to je fakt, který je široce akceptován a XONE:92 je toho dalším důkazem. Konstrukce je pevná, nic se nevíklá, všechny ovládací prvky mají lehký a přesný chod, konektory jsou kvalitní a dobře drží. Každý otočný potenciometr je přitažen plochou matkou přímo ke kovovému vrchnímu panelu pultu. Konstrukce faderů prakticky zcela eliminuje jejich případné běžné zanesení nečistotami, jelikož vlastní dráha těchto potenciometrů vede sice rovnoběžně s „jezdcem“ pohybujícím se ve „vedení“ v horním krycím panelu, ovšem nikoli přímo pod ním, ale cca 10 mm stranou a ještě pod úhlem 90 stupňů k hornímu panelu. Ergonomie mixpultu je skvělá, nic vám při práci nepřekáží a vše máte po ruce. Za celou dobu testování se mi nestalo, že bych o některý z ovládacích prvků omylem zavadil. Korekce krásně plynule mění výsledný zvuk, efektor netrpí slyšitelným šumem ani „lupáním“ při zapínání a vypínání. Přemýšlím, co bych mixpultu XONE:92 vytknul, možná jen příliš barevných diod, které ale na druhé straně účelně informují. Tenhle mixpult má zkrátka všechno co může DJ chtít. Jeho výbava je tak bohatá a možnosti jejího využití tak rozmanité, že byste jen stěží hledali v čem by neobstál. Tohle vše vysvětluje i cenu, která této skutečnosti zcela odpovídá. V této cenové kategorii je jen několik špičkových modelů mixpultů, ovšem ani jeden z těch co znám, nemůže přístroj ALLEN&HEATH XONE:92 konkurovat. Mohu jej všem vřele doporučit, jelikož se jedná o skutečně profesionální výrobek, který má mimo chodem v ruderu i Carl Cox. Investované peníze jsou v tomto případě vynaloženy opravdu účelně!

